

deep dive

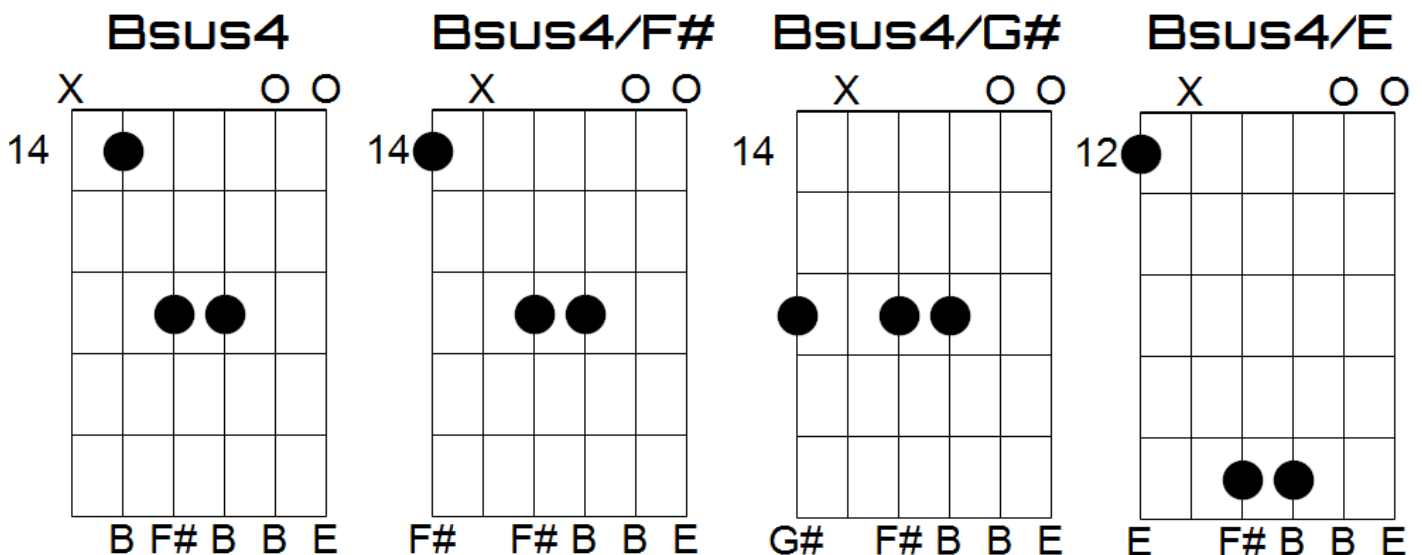
Uitgave	Categorie	Onderwerp
1	Akkoordenleer	Akkoorden in hoge posities op de gitaarhals - deel 1

“Deep Dive” is een periodiek verschijnend e-paper, dat naast de GuitarJan.com nieuwsbrief, wordt verstuurd aan geïnteresseerden. “Deep Dive” behandelt een specifiek muziektheoretisch onderdeel, dat kan variëren van een akkoorden clinic tot het behandelen van toonladder rariteiten of een gedetailleerde uitleg van een bepaalde solo, of een complex slagritme.

We gaan er voor de “Deep Dive” serie van uit dat je een redelijke muziektheoretische kennis hebt, waarbij onze website GuitarJan.com je natuurlijk alle mogelijkheden biedt.

Akkoorden gebruiken in hoge posities op de gitaarhals

In deze eerste uitgave van “Deep Dive” kijken we naar het gebruik van het mengen van hoog op de hals gespeelde gefrette akkoorden in combinatie met open snaren. Alle voorbeelden die we laten zien zijn bijna allemaal vanaf de 12de fret en hoger, het is dus handig als je een gitaar gebruikt met een diepe *cutaway* (de uitsparing onderaan de gitaar), zodat je alle fretposities goed kunt bereiken.

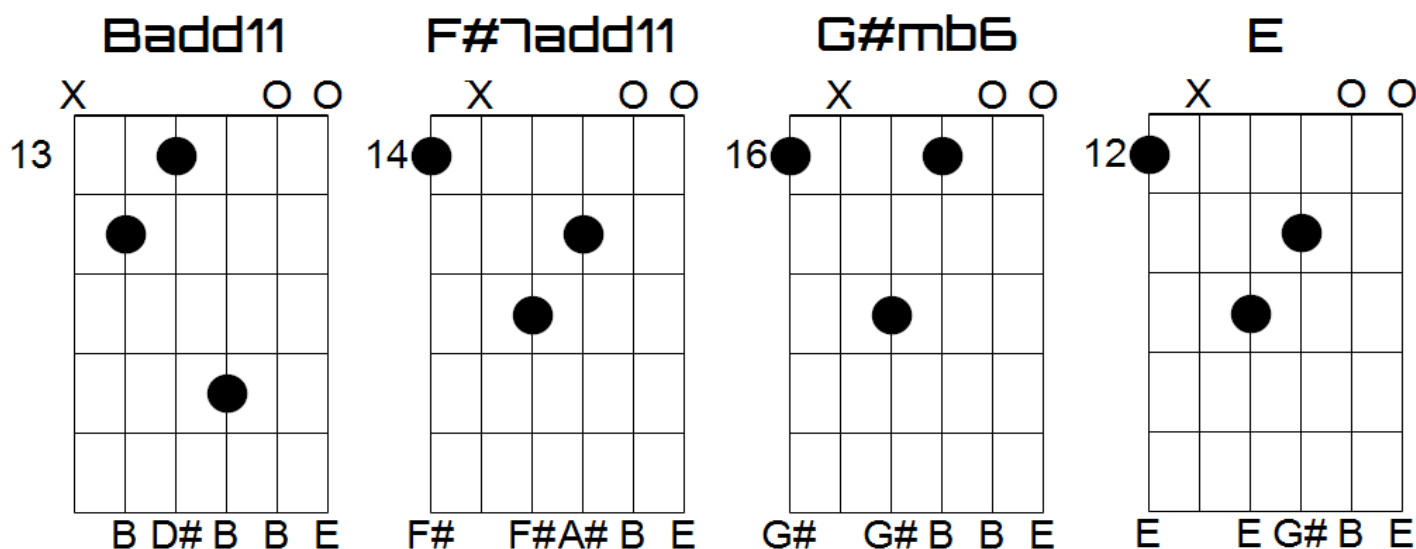

Afbeelding 1: “Moving Bass” principe in de progressie I-V-VI-IV

Afbeelding 1 start met in hoge posities gespeelde Bsus4 akkoorden, met een baslijn in de klassieke I-V-VI-IV progressie zoals deze vaak wordt gebruikt in de popmuziek. Als je deze progressie in een slagritme gaat proberen, gebruik een cleane klank op je versterker en *downstrokes* met je plectrum, bijvoorbeeld met acht tellen in een maat. Let er bij het spelen van het eerste akkoord op dat je niet de lage E-snaar meeneemt, terwijl het dempen van de A-snaar het beste gaat met de vinger die in het akkoord onder de A-snaar is

geplaatst. Zie het tweede akkoord in de afbeelding hieronder: de A-snaar kan het eenvoudigst worden gedempt door de 3de vinger (die op de D-snaar ligt), tevens tegen de A-snaar aan te drukken. Het laatste akkoord in het rijtje is een behoorlijke rek-en-strek oefening van je vingers, dat zal even oefenen betekenen.

Je zou de akkoordprogressies ook met arpeggio-spel kunnen proberen. Probeer eens een patroon van vier noten te kiezen dat begint op de A-snaar, dan D-snaar, G-snaar en terug naar de D-snaar. Speel nu een ander patroon van vier noten, deze keer beginnend op de bovenste E-snaar (dat is de hoogste snaar, nummer 6) en daal af naar de D-snaar via de B- en G-snaren. Dat zijn acht noten bij elkaar. Met elk akkoord is het enige dat verandert, de basnoot is. Dat betekent dat je één noot speelt op de A-snaar en drie noten op de lage E-snaar. Dit patroon geeft de basnoot (en de basistonaleiteit) van het akkoord, voordat het akkoord als het ware oplost door de open (hoge) E-snaar.

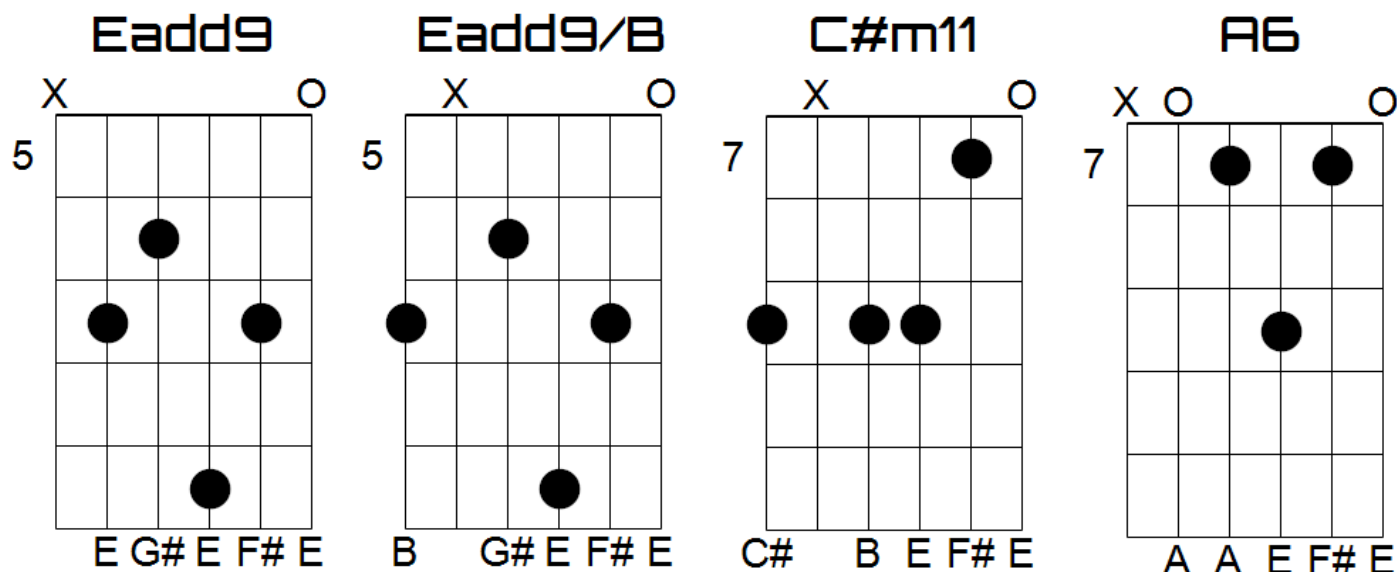
Afbeelding 2: Volledige Akkoorden in de progressie I-V-VI-IV

Afbeelding 2 (zie hierboven) gebruikt dezelfde akkoordenvolgorde, maar we hebben nu voldoende noten om als het ware het gehele akkoord te gebruiken, in plaats van alleen de basnoot. We hebben nu immers de grondtoon (*root note*), en de terts (*third*) hoger op. Deze akkoorden klinken weer het beste met een cleane klank uit je versterker, zowel getokkeld als slagritme-spel. Het 3de akkoord in afbeelding 2 hebben we G#mb6 genoemd, maar omdat er geen D in het akkoord zit (met andere woorden, de kwint wordt weggelaten), kun je het akkoord ook een E/G akkoord noemen, dus een E met een G-basnoot. Of het akkoord als een E mineur akkoord gebruiken.

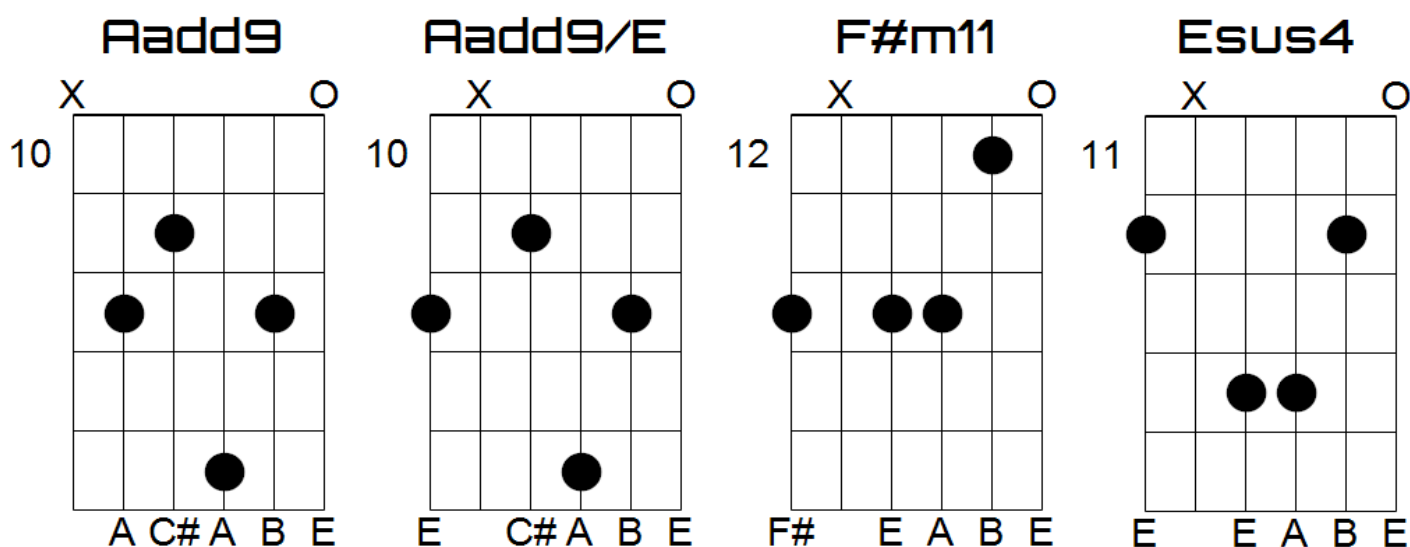
Voor afbeelding 3 (zie de volgende pagina) zijn we lager op de gitaarhals gaan zitten, bij de 7de fret, waarbij we echter hetzelfde akkoord behouden in de I-V-VI-IV progressie. Zeker met arpeggio spel klinkt deze progressie fantastisch mooi, zeker omdat de F# noot heel mooi klinkt met de open E-snaar. Je zou nu kunnen experimenteren met de volgorde van de akkoorden: het 2de akkoord verplaatsen naar het einde van de progressie klinkt bijzonder fraai.

We zijn begonnen met akkoordenspel in hoge posities op de gitaarhals dus in afbeelding 4 keren we weer terug. Afbeelding 4 (zie volgende pagina) schuift de akkoorden van afbeelding 3 5 posities (*frets*) daarnaartoe op, zodat we weer rondom de 12de positie uitkomen. De eerste drie akkoorden hebben dezelfde samenstelling en vingerzetting, en kun je dus als *moveable shapes* beschouwen. We hebben er bij het 4de akkoord in de progressie voor gekozen de E op de 12de positie van de lage E-snaar te gebruiken (in plaats van het gebruiken van de open lage E-snaar), en hebben een *suspended* kwart. *Suspended* (sus4) betekent dat

één van de intervallen uit een akkoord wordt geschrapt, en vervangen door een nieuw interval. Het woord *suspended* betekent dan ook “geschorst”, of “onderdrukt”.

Afbeelding 3: De akkoorden lager op de hals

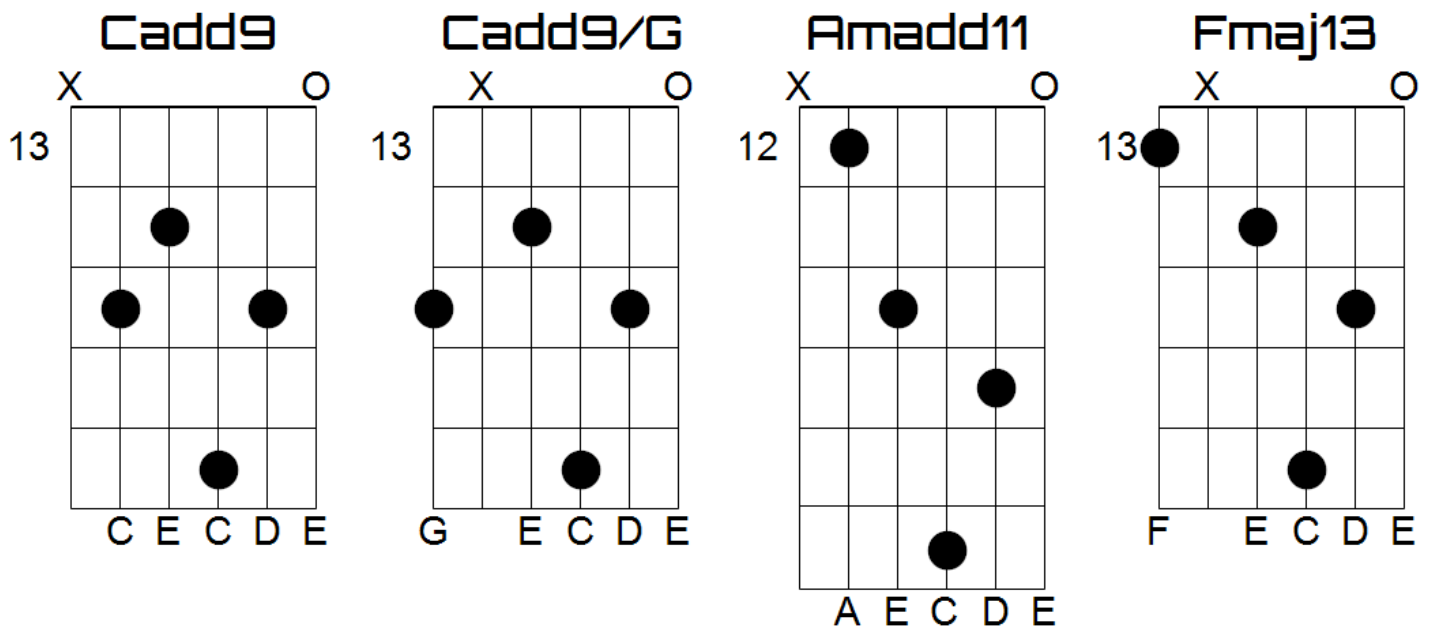

Afbeelding 4: De akkoorden hoger op de hals

Daardoor blijft het karakter van de progressie behouden, welke karakteristieke klank vooral tot stand komt op de lichte dissonantie tussen de B noot op de 5de snaar (de B-snaar) en de A noot op de 4de snaar (de G-snaar), vermengd met de klank van de open hoge E-snaar.

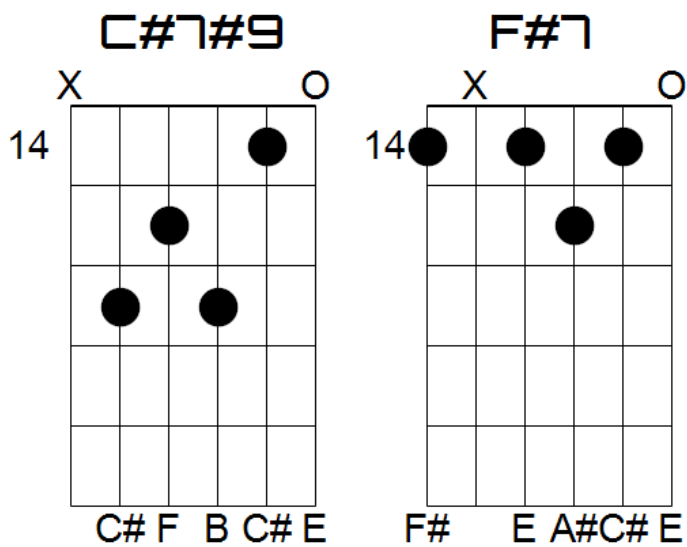
Je hebt ongetwijfeld gemerkt dat, hoe hoger je op de gitaarhals speelt, hoe dichter op elkaar de frets komen te staan. Als je grote handen en dikke vingers hebt kunnen bovenstaande akkoordprogressies nog een aardige worsteling betekenen. Heb je echter akkoorden die wat rekken en strekken van je vingers nodig hebben, dan wordt het spelen van akkoorden hoger op de gitaarhals weer wat gemakkelijker.

Afbeelding 5 (zie volgende pagina), brengt ons naar C majeur en het gebied rondom de 15de fret. Het lijkt weer erg op onze uitgangspositie waarmee we deze “Deep Dive” begonnen, met slechts een bewegende baslijn die ons langs de akkoorden voert.

Afbeelding 5: Terug naar het begin

Tot slot, als een beetje de tegenpool voor al het tokkelen en arpeggio's spelen zoals we tot nu toe met de bovenstaande akkoordprogressies hebben gedaan, geven we je een funky, percussieve akkoordengroove, die interessant wordt door het gebruik van de open hoge E-snaar.

Afbeelding 5: Funky slagritme